

Dokumentácia vykonaných reštaurátorských prác
na podstavci sochy sv. Jána Nepomuckého
Obec Malé Vozokany

Realizácia v roku 2020

Autor reštaurovania: Mgr. art Ján Telek

OBSAH

1. ZÁKLADNÉ IDENTIFIKACNÉ ÚDAJE O PREDMETE REŠTAUROVANIA.....	3
2. PODROBNÁ SPRÁVA O PRIEBEHU REŠTAURÁTORskej REALIZÁCIE.....	4
3. VYHODNOTENIE NOVÝCH POZNATKOV	5
4. PRÍNOS REŠTAUROVANIA A DOSIAHNUTÝ CIEĽ.....	5
5. URČENIE REŽIMU DALŠIEHO UŽÍVANIA PAMIATKY.....	6
6. FOTODOKUMENTÁCIA PRIEBEHU REŠTAUROVANIA.....	7
7. PRÍLOHY.....	28

CD nosič

1. ZÁKLADNÉ IDENTIFIKACNÉ ÚDAJE O PREDMETE REŠTAUROVANIA

Názov: Kamenný trojboký podstavec sochy sv. Jána Nepomuckého

Typ pamiatky: hnutelná

Umiestnenie pamiatky: Malé Vozokany

Obec: Malé Vozokany

Okres: Zlaté Moravce

Kraj: Nitriansky

Majiteľ: Obec Malé Vozokany

Autor: majster rodiny Bacskady

Datovanie: 1769

Materiál: Kameň, pieskovec

Rozmery objektu reštaurovania

- max. výška : 165 cm

- max. šírka : 105 cm

-max. hĺbka/hrúbka : 105 cm

Autor reštaurovania: Mgr. art Ján Telek

Doba reštaurovania: Jeseň 2020

1. PODROBNÁ SPRÁVA O PRIEBEHU REŠTAURÁTORskej REALIZÁCIE

V prvom kroku bol objekt reštaurovania opatrne demontovaný za pomoci nákladného vozidla vybaveného hydraulickou rukou.

Spoje jednotlivých blokov kameňa boli vydrážkované uhlovou brúskou a následne uvoľnené za pomoci drevených klinov. Na uvoľnenie sochy musel byť prerezaný aj kovový trň, nakoľko kamenná hmota sochy obsahovala pod vrstvami cementu prasklinu a hmota bola v havarijnom stave.

Po úspešnej demontáži boli jednotlivé bloky kameňa zabezpečené na korbe vozidla a transportované do reštaurátorského ateliéru.

Po prevezení predmetu reštaurovania do reštaurátorského ateliéru bol celý objekt celoplošne ošetrený prípravkom BFA od firmy Remers, ktorý zabezpečil hĺbkovú elimináciu parazitujúcich rastlín machov a lišajníkov.

Postup bol prevedený podľa technického listu výrobcu.

Nasledovalo odstránenie sekundárnych syntetických premalieb a sekundárnych cementových tmelov, ktoré boli aplikované celoplošne a dosahovali v niektorých miestach hrúbku až 12 cm. Cementové tmely boli aplikované vo vysokom pomere plniva a pojiva čo malo za následok extrémne vysoký difúzny odpor.

Kamenná hmota tak stratila všetky fyzikálne vlastnosti a pri nedostatočnej izolácii veľmi rýchlo degradovala.

Po celoplošnom odstránení sekundárnych tmelov bol objekt reštaurovania ako aj súdržnosť a stav kamennej hmoty v havarijnom stave, skoro úplne absentovala profilácia hlavice, podstavca ako aj náročné voluty.

Havarijný stav umocňovali aj praskliny a kazy kameňa. Predmet reštaurovania sa v tomto bode dochoval skôr ako muzeálny exponát a torzo bolo v stave na vytvorenie faximile (kópie z umelého kameňa).

Po dohode so starostkou obce Mgr. Ďurčekovou som pristúpil na rozsiahlu obnovu a záchranu dochovaného historického artefaktu.

Petrifikácia kamennej hmoty:

Petrifikácia bola realizovaná opakovaným postrekom roztoku KSE 100 od firmy Remers do bodu nasýtenia kameňa.

Po odparení rozpúšťadla sa celý proces zopakoval za použitia prípravku KSE 300 od firmy Remers.

Po technologickej prestávke nasledovalo doplnenie kamennej hmoty minerálnymi tmelmi od firmy Restauriermortel od firmy Remers. Všetky tmelené plochy boli po vyzretí prebrúsené a prispôsobené originálnemu povrchu kameňa.

V poslednom kroku prebehla lokálna retuš doplnených minerálnych tmelov a následne bol objekt celoplošne ošetrený zjednocujúcou lazúrou za použitia organických pigmentov Alfa Natur s prípravkom Historic lasur od firmy Remers.

Na záver bol predmet reštaurovania ošetrený hydrofobizačným postrekom Funcosil WS od firmy Remers.

2. VYHODNOTENIE NOVÝCH POZNATKOV

Pri realizácii reštaurovania sa potvrdilo, že hlavica podstavca je tvorená z odlišných hornín kameňa, ktoré sú fixované vápennou maltou a kovovými prvkami. Jedná sa o spojenie pieskovca a tufu.

3. PRÍNOS REŠTAUROVANIA A DOSIAHNUTÝ CIEĽ

Prínosom reštaurovania bolo prinavrátiť pamiatke jej estetickú a historickú hodnotu. Dosiahnutým cieľom je zastavenie degradačných procesov objektu reštaurovania a dôležitým prvkom bolo prinavrátenie duchovnej a religióznej funkcie diela.

4. URČENIE REŽIMU DALŠIEHO UŽÍVANIA PAMIATKY

Čistenie sochy prevádzať iba suchým spôsobom, jemne oprášiť štetcom, zbaviť depozitu, listov a podobne. Pri akýchkoľvek zmenách povrchu, anomáliách, prasklinách, privolať kompetentnú osobu reštaurátora , ktorá zvolí ideálny postup odstránenia poškodení.

6. FOTODOKUMENTÁCIA PRIEBEHU REŠTAUROVANIA

Zabezpečenie sochy pred demontážou

Pri demontáž sochy sv. Jána Nepomuckého musel byť odrezaný kovový trň zaliaty olovom

Nakladanie sochy sv. Jána Nepomuckého za pomoci hydraulického ramena na korbu nákladného vozidla

Nakladanie podstavca na korbu vozidla

Fragmenty cementových tmelov dosahujúce hrúbku až 12 cm.

Stav po čistení podstavca a odstránení sekundárnych cementových tmelov (predná strana)

Stav po čištení bočný pohľad (pravá strana)

Stav po čištení bočný pohľad (ľavá strana)

Opakovaná petrifikácia roztokom KSE 100 a následne po technologickej prestávke napustenie kamennej hmoty KSE 300 od firmy Remers.

Lepenie fragmentov kamennej hmoty dvojzložkovým epoxidovým lepidlom

Tmelenie podstawca mineralnymi tmelami od firmy Remers

Antikorózne tordované premostenia tvoriace nosnú konštrukciu tmelov profilovanej hlavice podstavca

Vytvorenie profilácie hlavice minerálnymi tmeli

Celoplošné očistenie ornamentu rokaja a doplňujúce tmelenie drobných výpadkov kamennej hmoty

Stav podstavca po naložení minerálních zmesí (ľavá strana)

Stav po prebrúsení a premodelovaní minerálnych tmelov (ľavá strana)

Stav po prebrúsení a premodelovaní tmelov (Prává strana)

Stav podstavca po prebrúsení a prispôsobení tmelov originálnemu povrchu kameňa (predná strana)

Stav po reštaurovaní (predná strana)

Stav po reštaurovaní (ľavá strana)

Stav po reštaurovaní (Prává strana)

